

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS
FUNDACIÓ JAUME BOFILL
FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

1992

Una...dues...tres!!!

El triple crit ritual, utilitzat sovint per assenyalar l'instant d'arrencada d'una acció col·lectiva, resulta particularment apropiat per presentar aquest Full Informatiu. No solament perquè dóna el senyal de sortida a aquest portaveu, adreçat a una àmplia col·lectivitat cultural del país, sinó també perquè evoca la procedència de la veu de què és portador. És la de tres entitats que, tot i ser plenament autònomes, estan molt relacionades i treballen en estreta col·laboració. Són la Fundació Serveis de Cultura Popular, dedicada al foment d'activitats socio-culturals i educatives, la Fundació Jaume Bofill, centrada en la investigació i l'acció en el terreny de les ciències socials, i la Fundació Institut Pacis, que dóna suport a entitats culturals. Totes tres han decidit de llançar una sola veu per exposar les seves inquietuds, els seus projectes, les seves ofertes i les seves activitats. Els números del Full, de periodicitat trimestral, es faran ressò alternativament de les fundacions Serveis de Cultura Popular (SCP) i Jaume Bofill (JB), que actuen en bona part gràcies al suport de l'Institut Pacis.

Amb el pas dels anys aquestes tres fundacions han anat relacionant-se cada vegada més amb l'exterior a partir de col·laboracions personals i institucionals. Ha arribat, però, un moment en què ja no és possible de mantenir aquest contacte regular amb l'exterior si no és mitjançant una circular impresa, el primer número de la qual es fa ressò particularment, però no exclusivament, de la Fundació Serveis de Cultura Popular. El segon presentarà les activitats de la Fundació Jaume Bofill. I així successivament.

Gosem esperar que aquest portaveu contribueixi a intensificar i coordinar els contactes i les col·laboracions existents i a crear-ne de nous i de noves entre les persones, institucions i entitats implicades en el quefer cultural del País.

principals activitats

de la Fundació Serveis

de Cultura Popular

i pressupost

corresponent al 1992

Dinamització cultural
Video didàctic
Difusió cultural
Investigació aplicada
Publicacions

29.696
33.687
14.165
4.400
8.615

Total activitats (en milers de pessetes) **90.563**

dinamització cultural

Convocatòria pública d'ajuts a la formació de formadors • En la convocatòria feta a finals de l'any passat, es van seleccionar quinze projectes entre els vint-i-vuit que s'hi havien presentat. Aquesta és la relació d'entitats que els desenvoluparan al llarg de l'any 1992: Associació d'Esplais i Monitors de Terrassa, Centre Esclat-Casal Infantil i Juvenil de Marianao (l'Hospitalet i St. Boi de Llobregat), Cooperativa Trajecte-Labor (Barcelona), CPAC (Barcelona), Escola del Baix (St. Feliu de Llobregat), Escola de l'Esplai (Barcelona), Escola Forca (Barcelona), Escola Lliure El Sol (Barcelona), Federació Catalana d'Escotisme i Guiatge (Barcelona), Institut Genus (Barcelona), Neó (Barcelona), El Safareig (Cerdanyola del Vallès), Servei de Colònies de Vacances (Barcelona), Taller Els Tres Turons (Barcelona), Trama d'Osona.

Fons de documentació europea • La Fundació posa a disposició de totes les persones i entitats que ho desitgin un fons d'informació especialitzat en programes i contactes europeus.

Està classificat d'acord amb els següents temes prioritaris:

- **Afers socials:** minories ètniques, pobresa, fons social, Horizon, Now, Euroform.
- **Recursos humans, educació, formació i joventut:** intercanvis juvenils, transició escola-treball, Petra, Arion, Euridice, etc.
- **Informació, comunicació i cultura:** acció cultural, política de l'audiovisual, programa MEDIA, política del llibre i la lectura.
- **Medi ambient:** accions d'informació i educació entorn del medi ambient.
- **Associacionisme:** marc jurídic de les associacions, economia social, animació socio-cultural, voluntariat social, etc.

Per utilitzar el fons tan sols cal trucar a la Fundació i posar-se en contacte amb Núria Ribera.

Trama • Programa interinstitucional de cooperació en temes de formació i desenvolupament comunitari que la Fundació ha contribuït a crear i consolidar. En el marc d'aquest programa, a finals de gener s'ha celebrat a Montesquiú una trobada del CAS (Colectivos de Acción Solidaria), plataforma que aplega entitats i grups de diferents llocs de l'Estat, a la qual està adherida Trama. Sota el títol *La immigració, una aportació a la societat*, persones de diversos àmbits territorials i professionals han reflexionat i intercanviat experiències i punts de vista. L'Escola Comarcal d'Adults Miquel Martí i Pol ha estat la responsable de l'organització.

Col·lecció Taleia • Recentment s'han editat dos nous volums d'aquesta col·lecció, destinada a la difusió d'experiències de pedagogia social.

El número 22 correspon al *Servei de Colònies de Vacances*, entitat que ofereix serveis de suport i d'infraestructura a les

activitats educatives. El *Centre d'Adults Concòrdia* de Sabadell, al qual està dedicat el número 23 de la col·lecció, ofereix formació permanent a les persones adultes. Totes dues entitats expliquen en la monografia respectiva en què consisteix la seva acció educativa, a qui va adreçada, quina metodologia empen i de quins mitjans disposen.

1

Contes de tots colors • Dins del treball a favor de la interculturalitat, SCP dona suport a l'Associació Teresa Lleal en l'organització d'unes sessions de contes explicats per persones de diverses ètnies i cultures. S'adrecen fonamentalment als nois i noies del cicle mitjà d'EGB, i de moment l'experiència es desenvoluparà a les escoles de Badalona.

vídeo educatiu

Catàleg de Vídeos Educatius • El catàleg de la Fundació conté més de 360 títols agrupats en 97 sèries, amb una gran varietat de temes i destinataris. Esmen-tem algunes de les sèries que s'hi acaben d'incorporar.

Premis d'Honor de les Lletres Catalanes. Promoguda per Omnium Cultural, aquesta cinta presenta la vida i l'obra de Pere Quart, Xavier Benguerel, Pere Calders i Salvador Espriu (aquest darrer títol, produït per SCP). Sèrie destinada a BUP, FP i COU, en les àrees de llengua, literatura i història.

Truc, el turc i El Montgrí i les Medes. Memòria de la Terra. Sèries produïdes per TV3 com a resultat dels Concursos d'Idees i Tractaments en Vídeo de Temes Educatius i Didàctics de 1989 i 1990. La primera vol revelar els secrets, sovint divertits, dels trucatges usuals a la TV i al cinema. La segona presenta les múltiples riqueses, tant biològiques com geològiques i paleontològiques, que ofereix aquesta bella zona de l'Empordà.

Altres produccions en marxa. Arran del Concurs d'Idees i Tractaments en Vídeo de Temes Educatius i Didàctics de 1991, la Fundació prepara una sèrie sobre un tema de primeríssima actualitat a la nostra època: *Les fronteres i el temps*. La guanyadora del Concurs, Cesca Prats, és assessorada en la feina de guionització per Jaume Puig i Carmina Roig.

També està en fase avançada de guionització la producció *Iniciació al fet teatral*, procedent del mateix concurs. Aquesta sèrie la prepara TVE a Catalunya i la realitzarà Jordi Lladó.

COLLECCIO
t a l e i a

Col·lecció Vídeo i Educació Destinada als ensenyants, arriba al núm 13 amb aquests dos títols acabats d'aparèixer:

— *La realització de videogrames didàctics. Una entrevista amb Jordi Lladó, de Joan Ferrés.* Es tracta d'una conversa en la qual es comenten especialment les fases de guionització i realització del ma-

terial educatiu i se'n discuteixen les característiques peculiars.

— *L'ús del vídeo a les escoles de Catalunya*, de Joan Ferrés i Antoni Bartolomé. Opuscle que presenta les dades més interessants i les conclusions de l'estudi que, amb el mateix títol, els autors van realitzar el darrer trimestre de 1990.

Deu números d'aquesta col·lecció han aparegut també en castellà.

Consell Internacional de Mitjans Educatius (CIME) • El CIME és un organisme consultiu de la UNESCO, que té la finalitat de promoure l'ús de diverses tecnologies -siguin noves o més tradicionals- en l'educació. Actualment hi ha representats 40 països. La Fundació hi representa Catalunya. Onze entitats catalanes s'hi han adherit, com a membres associats a SCP, per poder beneficiar-se dels serveis i les informacions del CIME.

Setmana dels Media. CIME. Brussel·les, 23-27 de març de 1992. La Fundació hi presenta les seves sèries *Premis d'Honor de les Lletres Catalanes* i *El Montgrí i les Medes. Memòria de la Terra*. També hi aporta productes dels associats catalans: *Aral. Un mar sense aigua*, de Videofon SA, *El nostre amic el riu*, *El retorn de Nèmesi?* i *Un model de cicle biològic en el món de les papallones*, distribuïdes per Vídeo Difusió, i *Oficis i activitats artesanals*, *Les botigues* i *Vida i Mort de Lluís Companys* del Programa de Mitjans Àudio-Visuals del Departament d'Ensenyament.

Congrés CIME 93 a Catalunya. L'octubre del 1993 el Congrés anual del CIME se celebrarà a Catalunya i serà organitzat per SCP i la Fundació «la Caixa». El tema serà: *Els nous entorns tecnològics al servei de l'ensenyant*. De moment s'han encarregat de les tasques preparatòries les següents persones: Antoni Bartolomé (UB,

Divisió V), Josefina Cambra (Col·legi de Llicenciats), Juli Díaz (UPC), Adalberto Ferrández (UAB), Joan Ferrés (EU Blaquerna), Jackie Hall (SCP), Enric Masllorens (EU Blaquerna), Marta Mata (Ajuntament de Barcelona), Josep Andreu Martín Rioja (UPC), Jordi Moral (PMAV), Modest Reixach (SCP), Carme Tomàs (Ajuntament de Barcelona), Josep M. Tatjer (UAB), Lluís Tuñí (SCP), Martí Vergés (PIE), Miquel Vilagut (Fundació «la Caixa»).

Videoteca SCP • La Fundació té a disposició de les escoles de Catalunya, en forma de préstec gratuït, la seva videoteca, amb més de dues mil hores d'enregistraments sobre un ampli ventall de temes d'interès cultural i educatiu. El contingut es pot consultar a la seu de la Fundació, a la del Col·legi de Llicenciats de Catalunya i a la de Drac Màgic. Trobareu més informació sobre la videoteca a la secretaria de SCP.

Concursos • **IX Concurs d'Idees i Tractaments en Vídeo de Temes Educatius i Didàctics.** Organitzat conjuntament amb TVE a Catalunya i TV3, s'adreça a professionals de l'ensenyament o del món audiovisual que desitgin presentar algun projecte de vídeo educatiu. A més d'un premi en metàl·lic, als guardonats se'ls ofereix la possibilitat de participar en la realització de la seva proposta. Bases i fulls d'inscripció: secretaria de la Fundació. Termini: 30 d'octubre de 1992.

V Concurs de propostes de videogrames fets a l'escola. Aquest concurs vol estimular la producció de videogrames pels alumnes mateixos. Les propostes premiades es realitzen amb l'ajuda del Programa de Mitjans Àudio-Visuals de la Generalitat i es presenten al Festival Internacional de Mondavio (Itàlia). Bases i fulls d'inscripció: secretaria de la Fundació. Termini: 30 de novembre de 1992.

Xarxa Àgora • Continua avançant la configuració d'aquesta xarxa europea d'entitats socio-culturals i organismes de formació que actuen en un medi multicultural, de la qual la Fundació és membre fundador. Les entitats catalanes que hi estem vinculades treballen per tal de concretar intercanvis i propostes de formació conjuntes o bilaterals.

De moment ja s'han programat per a aquest curs diverses sessions de treball amb el *Seminari de didàctica i formació de treballadors estrangers*, a càrrec del CLAP (Comité de Liaison pour l'Alphabétisation et la Promotion) de Marsella.

informació sobre la fundació

La Fundació disposa de catàlegs de totes les seves produccions videogràfiques i bibliogràfiques. Si us interessa conèixer-les o adquirir-les, podeu sol·licitar la tramesa gratuïta d'aquests catàlegs. També us informarem de grat sobre els concursos, les convocatòries, els ajuts i les activitats que duem a terme. Secretaria general: Montserrat Fransi. Administració: Joan Pey.

estudis i projectes

Senderi. Quaderns d'educació ètica • Hem batejat amb aquest nom una nova col·lecció de materials educatius elaborats sota la direcció de la Fundació que seran publicats per l'Editorial Eumo a partir d'aquesta primavera. Es tracta d'uns quaderns monogràfics de formació ètica, destinats als nois i les noies de 12 a 18 anys dels centres docents i associatius. Cada tema, presentat en versió separada per a l'alumne i per a l'educador, serà desenvolupat seguint un mateix

esquema, la part més destacada del qual són les propostes de treball. A cada quadern n'hi haurà una trentena, elaborades tenint en compte les diferents edats i els diversos nivells, i amb tècniques didàctiques variades. Cada opuscle contindrà també una presentació teòrica, una de més descriptiva, informacions d'interès (adreces, bibliografia, filmografia, video-grafia, documentació) i un full d'autoavaluació.

Formació professional • S'està analitzant en aquests moments un estudi, efectuat a petició del SCP per Miquel Inglès, de Techne Formacions, i Xavier Farriols sobre les pràctiques en alternança a les empreses per part dels alumnes de centres de formació professional. Tant des de l'òptica de l'escola i de l'empresa com dels mateixos estudiants, s'hi analitzen les principals experiències realitzades en aquest camp a Catalunya des del 1981. El treball es troba en aquests moments a les mans dels consultors de la Fundació i d'experts en el tema, amb tots els quals s'elaborarà tant el programa de difusió d'aquesta recerca com les pròximes activitats de la Fundació en el camp de la formació professional.

Calendari de festes de les Illes Balears • Després de dos anys de recerca, ha quedat enllestit l'inventari de les celebracions populars i tradicionals de les Illes Balears i Pitiüses. Es tracta de l'aplec i la descripció detallada de més de mil festes que se celebren a Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Editat per la Fundació i l'editorial Alta Fulla, apareixerà pels volts del Sant Jordi d'enguany. Aquest serà el segon volum dedicat a les festes dels Països Catalans. El primer, ja publicat, enumera i descriu més de vuit mil festes de Catalunya, Andorra i la Franja.

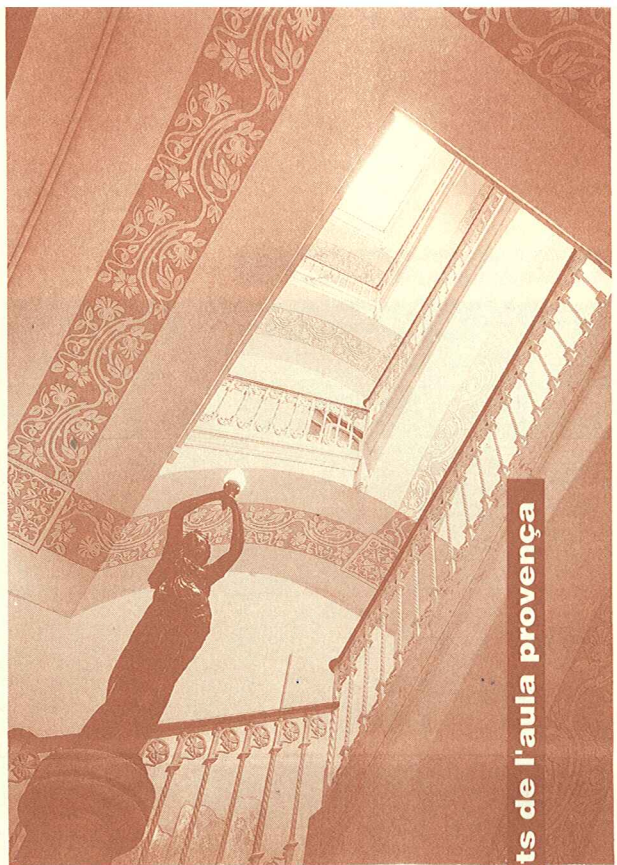
L'Islam i Catalunya • Pròximament apareixerà a la col·lecció Cultura Popular un nou títol dedicat a l'Islam, original de Josep Manyer, amb la col·laboració de Joan Soler i Amigó. La presència creixent d'immigrants de procedència musulmana a Catalunya ens ha fet veure la conveniència de publicar un volum on s'expliquin a grans trets l'origen, la religió, la cultura, la història i els costums d'aquesta població. L'obra, que apareixerà abans de l'estiu, va destinada principalment a tots aquells que, per motius professionals o vocacionals, tenen més contacte amb aquest sector de la immigració.

Memòria 1991 de la Fundació • A principi d'any SCP publica una relació força detallada de totes les activitats realitzades l'any anterior. Fa poques setmanes va aparèixer la corresponent al 1991. Consta de 56 pàgines en les quals es descriuen, classificades per seccions, les principals actuacions de la Fundació, i també es desglossa la quantitat dels recursos que s'hi han esmerçat. Inclou una síntesi en anglès que la fa més accessible als circuits internacionals. Qui hi tingui interès la pot demanar a la secretaria de SCP i li serà enviada gratuïtament.

notícies de la fundació jaume bofill

La Fundació Jaume Bofill convoca les beques per a la realització de tesis de doctorat en llengua catalana i en l'àrea de ciències socials per al curs 1992-93. Per sol·licitar alguna d'aquestes beques cal recollir, a les oficines de la Fundació (Provença 324, primer), les bases i l'imprès de sol·licitud, i presentar-hi la documentació abans del dia 15 d'abril de 1992. El veredict del jurat es farà públic el dia 10 de juny.

Canvi de números de telèfon i fax A partir del primer d'abril de 1992 el número de telèfon de SCP serà el 458 30 04 i el del fax 458 87 10. La Fundació Serveis de Cultura Popular té la seva seu al carrer de Provença 324, tercer pis · 08037 Barcelona. L'horari d'atenció al públic és de 8.30 a 13 i de 2 a 5.30 cada dia de la setmana, tret dels dissabtes i festes.

debats de l'aula provença

Des de l'any 1989, les fundacions Jaume Bofill, Serveis de Cultura Popular i Estudi i Cooperació (ESICO) organitzen uns debats amb la intenció de fomentar la consciència social, l'esperit crític i la proposta d'alternatives davant temes actuals o d'especial rellevància.

La metodologia és la següent: dos o tres experts proposen les seves opinions per escrit i es convida un centenar d'especialistes, que reben aquests escrits abans del debat. Posteriorment se'n publiquen les ponències i un resum del debat.

Fins ara s'han celebrat 14 debats i n'estan previstos els següents:

9 d'abril: *El descrèdit de la política?* Ponents: Salvador Cardús, Lluís Hernández i Joan Subirats.

7 de maig: *La justícia dels menors, una justícia menor?* Ponents: Jaume Funes, Carles González i Lluís Ventosa.

Pel juny està previst celebrar un debat sobre *Europa-Amèrica llatina. El que es pot dir i fer des de Catalunya.*

el fracàs escolar

La Fundació Jaume Bofill pensa dedicar un esforç especial, durant els propers dos anys, a l'estudi del fracàs escolar a Catalunya. Amb aquesta intenció va encarregar al CIREM (Centre d'Iniciatives i Recerques Europees a la Mediterrània) un projecte de recerca que, en un primer moment, fes un balanç crític dels estudis, ja bastant nombrosos, que fins avui s'han dut a terme sobre aquest tema, el qual s'anomena ara més correntment «rendiment escolar». D'aquest projecte ja elaborat en podem extreure els següents punts:

— S'entén per «fracàs escolar» la no-adquisició en el temps previst, d'acord amb els programes i el nivell escolars, dels coneixements i de les habilitats que la institució escolar té assenyalats com a objectiu. Aquesta situació és sancionada amb la no adquisició de la titulació corresponent.

— Les orientacions metodològiques de la recerca realitzada fins avui a l'Estat espanyol són, bàsicament, de tres tipus: la relació entre el fracàs escolar i l'origen social (propi de la sociologia empírica), la relació entre el fracàs escolar i la personalitat de l'educand i de l'ambient familiar (propi de la psicologia) i la relació entre el fracàs i la institució escolar (propi de l'anàlisi pedagògica).

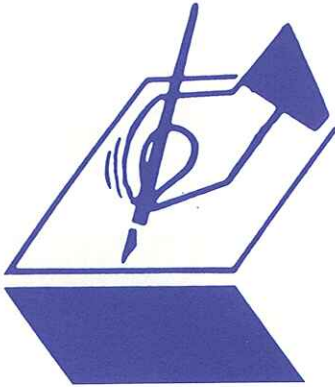
Des de la primera perspectiva, la sociologia ha facilitat la detecció de diferències socials que es relacionen amb els resultats i les aptituds escolars. La freqüència de repeticions de curs i de fracassos estaria directament relacionada amb l'origen social de l'alumne.

Des de la segona perspectiva, s'afavoreix l'estudi i la descripció dels ambients familiars i de les seves pràctiques educatives com a causa més directa de desigualtat. Els alumnes arriben a l'escola amb un «capital cultural» diferent, segons que pertanyin a unes famílies o a altres.

En la tercera perspectiva, s'estudia la relació que tenen els professors amb la institució escolar i amb els alumnes, i la que tenen aquests amb els professors i l'escola. Des d'aquesta tercera perspectiva s'atribueix el fracàs no a la incapacitat d'aprenentatge de l'infant, sinó a la incompetència de l'escola per ensenyar; és a dir, els errors fonamentals de l'escola serien, d'una banda, que vol ensenyar coses que no interessin els alumnes i, de l'altra, que les ensenya en un moment en què l'alumne no està prou preparat per entendre-les.

La recerca que ara proposem vol tenir un enfocament interdisciplinari que integri les aportacions fetes des del camp de la sociologia, la pedagogia i la psicologia. Es tractaria de posar en relleu els diversos components del fracàs escolar i la dimensió i les particularitats que presenten en el cas del sistema escolar català, i d'aventurar una interpretació de quins són els factors específics de caire social, escolar o personal que es manifesten en l'aparició d'aquesta problemàtica.

les convocatòries

TESIS DE DOCTORAT

Com cada any, la Fundació ha fet una convocatòria pública de beques destinades a la realització de tesis de doctorat en el camp de les ciències socials, per al curs 1992-1993. El termini de presentació de les sol·licituds es va cloure el dia 15 d'abril passat i el veredict del jurat, que es va fer públic el 15 de juny, ha atorgat una beca a les persones següents: Frederic Bardají Ruiz, Alfred Bosch Pascual, Joaquim Coll Amargós, Patricia Cruzálegui Sotelo, Marc Dueñas Sucrana, Joan Carles Ferrer Pont, Clara Gomis Bofill, Maria Gemma Rubí Casals, Antoni Tort Bardolet, Isabel Torras Genís.

L'EUROPA DELS 90

També s'han tornat a convocar les beques destinades a investigacions que analitzin les característiques i la problemàtica de la unió europea en els aspectes socio-laborals, culturals i politico-institucionals, amb el títol general de «L'Europa dels 90».

El termini de presentació de les sol·licituds es va acabar el 15 de juny i el veredict del jurat es farà públic el 13 de juliol d'aquest any.

AJUTS A LA RECERCA

La Fundació té oberta, com sempre, la convocatòria general d'«Ajuts a la Recerca». Les sol·licituds que, acompanyades del projecte d'investigació, del pressupost i del calendari de realització, siguin presentades abans del 31 d'octubre, podran ser incloses en el programa d'activitats i en el pressupost del 1993.

La Fundació dona resposta a aquestes sol·licituds abans del 10 de desembre d'aquest any.

PREMI «JAUME BOFILL» D'ASSAIG DE FILOSOFIA

Convocat per segona vegada i dotat amb un milió de pessetes, aquest premi es concedirà a una obra inèdita en totes les seves parts, en llengua catalana, que tracti d'alguna de les qüestions obertes del pensament filosòfic contemporani o que representi una reflexió filosòfica, més original que erudita, sobre la realitat del nostre temps. El termini de presentació dels originals acaba el dia 29 d'abril del 1994.

Les bases de totes aquestes convocatòries es poden recollir a les oficines de la Fundació.

les recerques en curs

EL PAPER DE LA COMUNITAT EUROPEA EN L'ARQUITECTURA POLÍTICA DE LA NOVA EUROPA

A part de la recerca sobre el fracàs escolar ressenyada en la pàgina anterior, la Fundació ha rebut aquest treball ja acabat realitzat per Esther Barbé i Rafael Grasa, el qual va ser seleccionat en la convocatòria de l'any passat sobre «L'Europa dels 90». En el Butlletí Informatiu corresponent a l'activitat de la Fundació durant l'any 1991 hi ha un article introductor que fa un avanç de les hipòtesis fonamentals de l'esmentat treball. Aquesta recerca serà publicada completa aquest any.

INNOVACIÓ TECNOLÒGICA I MÀ D'OBRA

Aquesta recerca s'està realitzant en virtut d'un conveni amb el Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, i la dirigeixen Andreu Lope i Teresa Torns. El treball, després d'analitzar les característiques generals de l'actual mercat laboral a Catalunya, estudia la importància de la innovació tecnològica en la política d'ocupació, en els canvis en la qualitat i en l'organització del treball, i en la gestió de la mà d'obra. La mostra de les setze empreses que es pensen analitzar empíricament correspon als sectors químic i tèxtil. L'acabament de la recerca es preveu pel desembre d'aquest any.

LA SITUACIÓ DEL SINDICALISME A ESPANYA

Pel que fa a aquesta recerca, de la qual ja hi ha publicats quatre volums, es preveu que la publicació dels dos darrers s'enllestirà aquest any 1992.

les publicacions

CATÀLEG ACTUAL

Al llarg dels darrers anys la Fundació ha publicat més de quaranta títols destinats a la difusió d'algunes recerques realitzades o promogudes per l'entitat. Per tenir més informació sobre el catàleg de publicacions, podeu dirigir-vos a les nostres oficines.

NOVES PUBLICACIONS

Dins d'aquest servei de publicacions, s'estan posant en marxa dues noves col·leccions:

L'estat de la qüestió

La col·lecció «L'estat de la qüestió» pretén oferir als investigadors una anàlisi valorativa dels estudis ja realitzats sobre un tema determinat i fer referència als diversos enfocaments metodològics i als autors més importants que l'hagin treballat. D'aquesta manera es podrien evitar feines duplicades i es facilitaria la comunicació entre els investigadors. Se n'han publicat dos volums: «Fracàs escolar» i «Innovació tecnològica i mà d'obra». Tots dos són el resultat dels projectes d'investigació de la Fundació esmentats anteriorment.

Polítiques

La col·lecció «Polítiques» pretén oferir uns informes, que probablement s'actualitzaran cada quatre o cinc anys, sobre la situació i el tractament públic d'un tema referent als drets i les lli-

bertats dels ciutadans. Durant l'any 1992 la Fundació té programat de publicar-ne quatre: «Els estrangers a Espanya», «La llengua als Països Catalans», «El medi natural als Països Catalans» i «La llibertat individual i els seus límits».

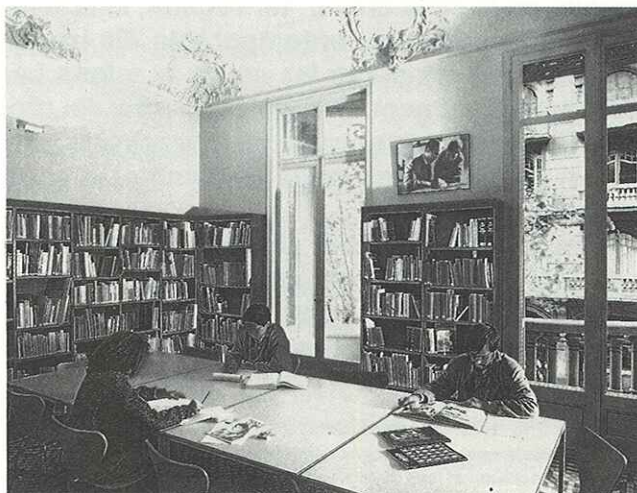
els serveis

ARXIU DE DOCUMENTACIÓ

La Fundació disposa d'un Arxiu de documentació que posa al servei dels investigadors i estudiosos. Aquest arxiu aplega materials diversos provinents, o bé de les mateixes recerques que hem promogut al llarg dels darrers vint anys, o bé de les recerques realitzades sense intervenció de la Fundació però cedides gentilmente pels seus autors. N'hem publicat un catàleg que informa detalladament del contingut dels materials. Aquest arxiu pot consultar-se en hores d'oficina (de 8,30 a 13 i de 14 a 17,30).

DEPARTAMENT D'ESTUDIS

Des del seu origen, la Fundació té un Departament d'estudis propi amb la dedicació permanent dels sociòlegs Raimon Bonal i Joan Costa. Raimon Bonal ha estat nomenat professor titular a la Universitat de Barcelona, i a partir del proper curs 1992-1993 limitarà la seva dedicació a la Fundació a tasques d'assessorament i direcció. El Departament realitza informes sociològics a requeriment d'entitats cívicoculturals que necessiten un coneixement més profund de la realitat social en la qual actuen. En la realització dels esmentats informes col·laboren estudiants de sociologia dels darrers cursos de la Facultat de Sociologia i Ciència Política de la UAB, els quals realitzen les pràctiques a la Fundació en virtut d'un conveni establert entre ambdues institucions.

notícies

CONSELL EUROPEU DE FUNDACIONS

En col·laboració amb la Fondation de France, se celebrarà els propers dies 8, 9 i 10 de juliol, a París, una reunió internacional per posar en comú i fer públics els resultats del treball de vuit seminaris, que es van posar en marxa fa un any, sobre temes especialment tractats per les fundacions europees i sobre el paper d'aquestes en la construcció de la nova Europa. Les nostres fundacions assistiran a la reunió i participa-

ran especialment en els seminaris titulats «Cultures europees, altres cultures» i «Joventut, educació i formació».

Com a resultat d'aquests seminaris, es tracta també de posar a la consideració dels assistents, i si s'escau aprovar, una «Carta» del «Sector Euro-independent» que serveixi de guia per a la Comissió de la CE, per al Consell d'Europa i per a la UNESCO, a fi de desenvolupar una política adequada en aquest sector.

NOTÍCIES DE LA FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

Concurs d'Idèes i Tractaments en Vídeo de Temes Educatius i Didàctics

Termini: 30 d'octubre de 1992

V Concurs de Propostes de Videogrames Fets a l'Escola

Termini: 30 de novembre de 1992

Bases i fulls d'inscripció:
secretaria de la Fundació

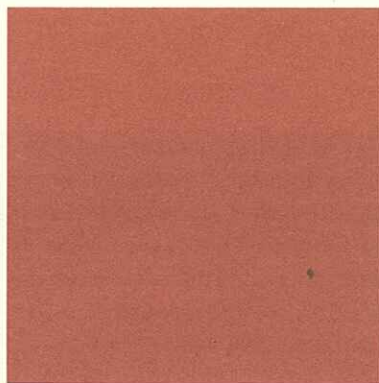
Horari d'oficina: 8 a 15
Tel. 458 30 04 - Fax 458 87 10

les activitats

EL DEBAT SOBRE EL FUTUR DE L'ESTAT

La Fundació està treballant en la programació d'unes jornades internacionals, que se celebraran el mes d'abril del 1993, sobre el tema del paper de l'estat al segle XXI. Es tracta d'aprofundir la reflexió, l'anàlisi i el debat sobre el paper de l'estat en l'organització de les societats contemporànies, tot veient, en els àmbits del dret, l'economia, la cultura, la societat i la participació política, la ciència i el desenvolupament tecnològic, els factors que permeten parlar de la seva transformació, de la seva crisi o, tal vegada, simplement del seu reforçament i la seva adequació a la societat internacional contemporània. Es tracta també de fer un esforç de prospectiva i d'intentar imaginar quines seran les seves funcions bàsiques en els àmbits esmentats amb vista al futur. Es tracta, finalment, i sobretot a partir del procés d'integració europea, de veure si el model previsible d'estat permetrà la vertebració i la supervivència de les nacions que l'integren o, per contra, si el manteniment de la identitat d'aquestes nacions requerirà l'assoliment d'estructures estatals pròpies.

La preparació del debat s'inicia a partir d'ara amb la recollida de l'opinió de diversos especialistes, tant nacionals com estrangers, i es preveu publicar aquestes opinions abans del debat per facilitar el desenvolupament adequat de les jornades pròpiament dites, les dates exactes de les quals es faran públiques amb temps suficient.

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS
FUNDACIÓ JAUME BOFILL
FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

1992

Un o quatre mons?

L'existència del tercer i quart món, al costat d'un segon, que ha fet aigües, i al marge d'un primer, arrogant i privilegiat, és un fet no per conegut menys escandalós. Aquesta situació es fa patent no només a escala mundial sinó també dintre la mateixa comunitat catalana. A l'interior d'una Catalunya -que voldríem oberta, plural i solidària- existeixen una munió de barreres administratives, econòmiques, socials, laborals i culturals que mostren i perpetuen un grau considerable de discriminació i d'injustícia. Aquí moltes persones provinents sobretot del tercer món se superposen a les del quart, preexistent, per formar una massa progressivament més nombrosa. La informació dels mitjans de comunicació sobre aquests temes causa sovint estupor.

Per tal de contribuir, dintre les seves possibilitats, a l'extensió i intensificació de l'autopromoció i de la solidaritat, la Fundació Serveis de Cultura Popular està portant a terme una sèrie d'accions -algunes de les quals són consignades en les pàgines següents- en col.laboració amb altres entitats. Volem destacar sobretot, per la seva actualitat, la convocatòria pública d'ajuts a projectes d'acolliment i de formació de treballadors estrangers i minories ètniques que us és presentada succintament en un altre apartat d'aquest Full Informatiu.

setembre
full informatiu

estudis i projectes

Orientació professional • Continuant la seva activitat en el món de la formació professional, SCP està preparant una nova investigació sobre l'orientació professional. Es un tema estratègic clau. No solament per la seva envergadura de contingut i la seva aplicació en tots els nivells de l'ensenyament, sinó també perquè l'aplicació de la llei de reforma educativa estableix uns itineraris personalitzats de formació que exigiran com a conseqüència una adequació de l'orientació i dels seus agents.

Senderi • Durant el pròxim trimestre apareixeran els primers quaderns d'Educació Ètica de la col·lecció Senderi dedicats a Esport i Civisme, Sexe-Gènere, Oci i Mitjans de Comunicació. Seguiran immediatament els quaderns sobre Ciència i Tecnologia, Consumisme, Quart Món i Nord-Sud. Juntament amb cada un d'aquests quaderns per a l'educand, Editorial Eumo publicarà també el llibre de l'educador. La col·lecció Senderi, adreçada a centres d'ensenyament i d'educació en el lleure, es proposa oferir material adequat a la formació en els valors ètics i morals.

Formació professional • Es troba en vies de publicació l'estudi realitzat anteriorment sobre pràctiques en alternança a les empreses per part dels alumnes de les escoles de formació professional. Un resum d'aquest treball ha estat enviat a totes les escoles de formació professional dels Països Catalans i pot ser obtingut gratuïtament a la Secretaria de la Fundació.

dinamització cultural

Convocatòries d'ajuts • Enguany la Fundació fa públiques dues convocatòries d'ajuts a projectes de treball socio-cultural, adreçades a totes les entitats i associacions que actuen en els respectius àmbits professionals i territorials. Els temes de les convocatòries són:

1. Acolliment i formació de treballadors estrangers i minories ètniques. La intenció és donar suport a programes que intentin fer avançar la igualtat d'oportunitats, la inserció cultural i social, l'educació permanent i l'exercici de la ciutadania; que promoguin la superació d'actituds insolidàries i marginatòries mitjançant el diàleg i la col·laboració amb aquests col·lectius i la sensibilització de la societat. La Fundació destinarà als projectes acceptats sis milions de pessetes distribuïdes en funció de l'interès i l'amplitud de cada proposta admesa.

2. Intercanvi i cooperació d'entitats infantils i juvenils en el marc dels Països Catalans. Es destinaran ajuts per valor de dos milions de ptes. a entitats amb pocs recursos que es proposin augmentar els contactes, el diàleg i la col·laboració amb organismes semblants ubicats en altres zones de la comunitat lingüística catalana.

3

Es poden presentar projectes a cada una d'aquestes convocatòries en dues dates diferents: 20 de novembre de 1992 i 15 d'abril de 1993. Per a més informació demaneu les bases a la Secretaria de la Fundació.

III Escola d'Estiu sobre Interculturalitat • S'ha celebrat a Girona del 7 al 10 de setembre. Hi han participat unes 150 persones que, com a

vídeo educatiu

Coproducció internacional sobre medi ambient • L'any 1992 ha vist la culminació de la primera coproducció internacional en la qual participa el departament de vídeo de SCP. Aquest projecte, concebut en el marc del Consell Internacional de Mitjans Educatius (CIME) i coordinat per

l'Oficina Nacional del Film del Canadà, s'ha dut a terme gràcies als esforços dels representants de set països: Àustria, Canadà, Catalunya, França, Islàndia, Portugal i Suècia. El fruit ha estat una sèrie de vídeos que porta per títol «Protegim el nostre planeta» i va destinada als alumnes d'entre 8 i 11 anys. En cada un dels set capítols es destaca alguna activitat realitzada pels propis infants a fi de contribuir a la defensa del medi ambient. Aquesta sèrie serà distribuïda per Serveis de Cultura Popular en dues cintes i es preveu la seva sortida pel darrer trimestre de 1992.

La terra violenta • Durant tota la seva història els islandesos han viscut de prop les diferents manifestacions de la violència de la terra: erupcions volcàniques, terratrèmols, falles, guèisers,.... Aquesta experiència ha portat un grup de científics d'aquest país a produir una magnífica sèrie de sis documentals de 30 minuts cada un sobre les causes de l'activitat sísmològica i els seus efectes sobre la vida humana. El seu títol original és «Vivint sobre una terra violenta». SCP, que ha adquirit a l'empresa Icelandic Films els drets educatius d'aquesta sèrie, n'està preparant una versió abreujada i especialment adaptada per a les escoles, que es posarà en circulació durant el primer trimestre de 1993.

Una escola catalana premiada en un Festival Internacional de Vídeo Escolar • Un vídeo realitzat pels alum-

nes de l'Institut de Batxillerat Montsoriu d'Arbúcies (la Selva) ha estat guardonat amb un «premi especial» al IX Festival Internacional «Audiovisi i escola» celebrat a Mondavio (Itàlia). El reportatge, titulat «Estimat Montseny», tracta del medi natural d'aquest massís i dels problemes que l'amenacen.

Aquest vídeo era una de les cinc produccions premiades en el IV Concurs de Vídeo Escolar, organitzat conjuntament per la Fundació Serveis de Cultura Popular i el Programa de Mitjans Audiovisuals de la Conselleria d'Ensenyament. Les altres produccions catalanes presentades a Mondavio provenien d'escoles situades a Badalona, Sant Julià de Vilatorrada, Sabadell i Barcelona. La presència catalana al Festival Internacional de Mondavio és assegurada per la Fundació Serveis de Cultura Popular que representa Catalunya al si del CIME. Hi participaven aquest any una seixantena de produccions de vuit països diferents.

SCP participa a la Fira Medianet de Munic • A fi d'incrementar la seva projecció internacional, enguany SCP ha participat per primera vegada a la fira Medianet, dedicada a tots els aspectes de la tecnologia educativa i cultural. Aquesta fira, que va tenir lloc a Munic del 7 al 10 de juliol, reunia unes 200 entitats exposidores provinents de més de trenta països i dels cinc continents. A més dels vídeos de SCP, molts d'ells en versió anglesa, hi foren presentades diverses produccions fetes per altres productores catalanes (Humberfilm, Programa de Mitjans Audiovisuals de la Conselleria d'Ensenyament, Videodifusió Educativa, Videofon). Els nous contactes aconseguits gràcies a aquesta experiència semblen oferir bones perspectives per a futurs intercanvis, especialment amb algunes àrees geogràfiques actualment en plena expansió (Europa

de l'Est i alguns països en vies de desenvolupament).

Congrés CIME 93 a Catalunya • De cara a la celebració, la tardor del 1993, d'aquest congrés dedicat al tema «Els nous entorns tecnològics al servei de l'ensenyant», se sol·licita la presentació de comunicacions i articles sobre tecnologia educativa dintre de cada un dels blocs temàtics següents: Societat i llar; Centre educatiu (material i administració); Centre educatiu (procés docent); Ambits escolars (aula, laboratori, gimnàs, taller, etc); Alumnes amb problemes especials (disminuïts físics i psíquics, immigrants, etc.); Informació/documentació; Formació dels ensenyants; Ensenyament a distància. S'han definit així mateix els temes que tractaran els tres conferencians convidats per l'organització:

- Ensenyar a l'època de la revolució comunicativa;
- La integració dels nous entorns tecnològics en l'ensenyament;
- El millor mitjà per a la millor docència.

Informació a la Secretaria de SCP.

Concursos • Els concursos que s'esmenten a continuació, anunciats ja en el Full Informatiu de març de 1992, encara resten oberts. Si algú desitja participar-hi pot demanar les bases i els fulls d'inscripció a la Secretaria de la Fundació. Recordem els terminis:

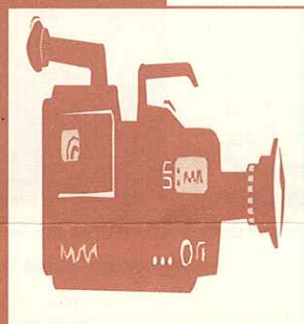
- IX Concurs d'idees i Tractaments en Vídeo de Temes Educatius i Didàctics. Termini: 30 d'octubre de 1992.
- V Concurs de Propostes de Videogrames Fets a l'Escola. Termini: 30 de novembre de 1992.

professionals o voluntàries, treballen en l'acolliment i la formació de treballadors estrangers i minories ètniques o en tasques de sensibilització social i cultural. SCP ha participat, com en edicions anteriors i a través del programa TRAMA, en la seva organització i finançament.

Seminari sobre diversitat cultural a l'escola • Responent a la demanda d'un grup de mestres de Badalona s'ha realitzat aquest seminari que ha coordinat la professora d'antropologia de la UAB Trini Milan i Vela. S'ha desenvolupat al llarg del darrer trimestre del curs, en sessions setmanals. Hi ha la proposta de continuar el proper curs el seminari en aspectes més pràctics i d'endegar la realització d'uns primers materials d'utilització generalitzada a l'ensenyament. El seminari ha comptat amb el suport tècnic i logístic de l'equip de l'IME de Badalona.

Incentivació de la lectura a les escoles d'adults • Per segona vegada la Fundació ha promogut la realització d'aquest programa que compta amb el suport tècnic de l'associació l'Amic de Paper. Pretén apropar els alumnes de les escoles

d'adults al món del llibre i de la biblioteca, amb finalitats recreatives, informatives i d'educació permanent. S'ha col·laborat en la dotació de llibres i material de biblioteca a diverses escoles i s'han realitzat deu seminaris a centres d'adults de Vilanova i la Geltrú, L'Hospitalet de Llobregat, Sabadell, Cornellà de Llobregat, Premià de Mar, Trinitat Vella, Verdum i Raval Sud de Barcelona.

Programa pedagògic per a la fraternitat • Abans de l'estiu el Movibaix va presentar el seu programa Ciutadans del Món. És una proposta d'intervenció educativa per potenciar en els infants i joves els valors humans de la fraternitat i la solidaritat. Ofereix un recull de recursos adreçats a educadors, mestres, animadors, pares... per treballar a l'escola, al centre d'esplai, a les colònies i a d'altres marcs de convivència de col·lectius o associacions.

Informació: Tel. (93) 666.63.54

Materials per a l'alfabetització • L'Associació per a l'Educació Permanent d'Adults (AEPa) ha editat en format de dossier els materials de treball per a neoelectors que han elaborat Ernest Baquer i Judith Vanoli, dels Grups d'Alfabetització Comunitària de Castelldefels. L'orientació pedagògica i la proposta metodològica d'aquests materials van merèixer en el seu moment el primer premi del concurs que, amb motiu de l'Any Internacional de l'Alfabetització, va convocar la Fundació.

Informació: Tel. (93) 315.47.07

debats de l'aula provença

S'ha enllestit la publicació dels debats celebrats durant el 1992:

13. Multiculturalisme a les escoles.
Rosa Cañadell, Dolors Juliano, Josep Pérez, Montse Pujol. 42 p.

14. ¿Què se'n fa, dels llibres?
Sebastià Fàbregues, Emili Teixidor, Jaume Terribas, Modest Reixach. 34 p.

15. ¿El descrèdit de la política?
Salvador Cardús, Lluís Hernández, Joan Subirats, Jordi Porta. 60 p.

16. La justícia de menors, una justícia menor?

Carlos González, Jaume Funes, Lluís Ventosa, Fernando Pindado. 48 p.

Es poden sol·licitar exemplars gratuïts a la Secretaria de la Fundació.

noves publicacions

• **Calendari de Festes de les Illes Balears i Pitiüses.**

Direcció: Gabriel Janer Manila. Barcelona, Alta Fulla - Fundació Serveis de Cultura Popular 1992, 239 pàg. (Col·lecció Cultura Popular, 11). Se'n feu la presentació a Ciutat de Mallorca el passat 30 de juny.

• **Quan l'Islam truca a la porta.**

Per a una aproximació cultural als musulmans de Catalunya, de Josep Manyer amb la col·laboració de Joan Soler i Amigó. Barcelona, Alta Fulla - Fundació Serveis de Cultura Popular, 1992. 127 pàg. (Col·lecció Cultura Popular, 12). Presentat a la III Escola d'Estiu sobre Interculturalitat, a Girona, el propassat 8 de setembre.

notícies de la fundació jaume bofill

Noves Publicacions

«La Comunitat Europea i la nova Europa»

Autors: Esther Barbé i Rafael Grasa.

Aquest estudi aborda la construcció política, econòmica i militar de la nova Europa sorgida del final de la guerra freda i es presentarà a Barcelona el dia 22 d'octubre al Col·legi de Periodistes.

Col·lecció Polítiques:

1. «Els estrangers a Espanya» · Autors: Marc Carrillo i altres.
2. «La llengua als Països Catalans» · Autors: Isidor Marí i altres.

• **Moviment de Centres d'Esplai Cristians.**

Barcelona, Fundació Serveis de Cultura Popular 1992, 45 pàg. (Col·lecció Taleia, 24).

• **Area Cultura Oriol.**

Barcelona, Fundació Serveis de Cultura Popular, 1992, 27 pàg. (Col·lecció Taleia, 25).

• **El Safareig.**

Barcelona, Fundació Serveis de Cultura Popular, 1992, 40 pàg. (Col·lecció Taleia, 26).

• **Formació professional i pràctiques a l'empresa a Catalunya.**

Barcelona, Fundació Serveis de Cultura Popular, 1992, 26 pàg. (Col·lecció Taleia, 27).

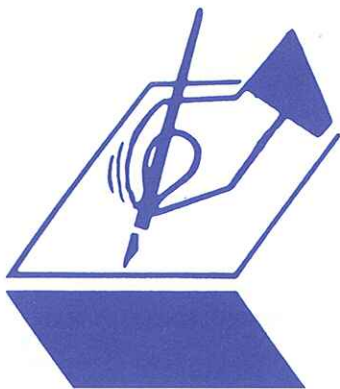
el canvi en el medi ambient

La incorporació de les ciències socials en l'estudi de la problemàtica del medi ambient és tardana en comparació amb la tradicional dedicació de les ciències naturals. La necessitat d'una perspectiva específica i complementària ha estat motiu perquè el Consell Internacional de les Ciències Socials posi en marxa un programa titulat: *Dimensions humanes del canvi global en el medi ambient*, el qual vol posar l'accent en com les activitats humanes contribueixen i simultàniament són afectades per aquest canvi.

Aquest programa internacional es proposa crear un Sistema d'Informació de Dades basat en la recerca ja realitzada. Pretén, també, encoratjar noves recerques en àrees com són ara: l'ús social dels recursos, la percepció que la gent té del canvi global, el canvi d'ús de la terra, la producció i consum d'energia, el metabolisme industrial, la seguretat ambiental i el paper que hi juguen les institucions (estudiar el tractament que els mitjans de comunicació fan de les qüestions de medi ambient, analitzar com són tractades aquestes qüestions en els curricula escolars als diferents nivells d'ensenyament, estudiar també la interacció entre els líders d'opinió i el públic en general i com aquesta relació influeix en l'acció legislativa, executiva i judicial). Està ja a punt de començar dues recerques concretes: una macro-enquesta mundial sobre l'opinió i percepció de les diferents poblacions del món respecte al canvi global, i un estudi sobre les relacions entre el canvi d'ús de la terra i la transformació de l'escorça terrestre.

La Fundació Jaume Bofill està estudiant la possibilitat de col.laborar en algun aspecte parcial d'aquest programa. Abans, però, d'adquirir cap compromís concret, ha encarregat, en col.laboració amb el Centre Unesco de Catalunya, un treball d'alta divulgació al professor Manuel Ludevid sobre els diversos factors que intervenen en el canvi global del medi ambient. La publicació i posterior difusió d'aquest treball podrà permetre un coneixement més ampli i rigorós del tema a tots els agents socials interessats en aquesta qüestió i una bona introducció per a tots aquells que s'hi volen dedicar professionalment. La Fundació també està estudiant si en vistes a 1994 —que és l'any en què es posaran en marxa algunes de les propostes del programa internacional esmentat— pot contribuir a la realització a Catalunya d'alguns estudis pilot que caldrà endegar abans del llançament definitiu del projecte a escala mundial.

convocatòries

L'EUROPA DELS 90

La convocatòria va destinada, com ja és habitual, a investigacions que analitzin les característiques i la problemàtica de la unió europea en els aspectes socio-laborals, culturals i político-institucionals. Enguany el jurat ha concedit dues beques: a Núria Conde Molist pel projecte *Avaluació de la política de R + D en la Comunitat Europea* i a Josep Maria Esquirol per la recerca titulada *Europa: de l'herència al projecte*. La propera convocatòria es farà pública el mes de març de 1993.

AJUTS A LA RECERCA

Aquesta convocatòria general ha rebut aquest any 60 sol·licituds de les quals només 14 han pogut ser incloses al pressupost de 1993. A partir d'ara resta oberta la mateixa convocatòria fins al proper 31 d'octubre pel que fa referència als projectes per realitzar durant l'any 1994.

TESIS DE DOCTORAT

Es recorda que la convocatòria pública de beques destinades a la realització de tesis de doctorat en el camp de les ciències socials per al curs 1993-94 es farà pública el mes de febrer de 1993.

PREMI «JAUME BOFILL» D'ASSAIG DE FILOSOFIA

També es recorda que el termini de presentació dels originals d'aquest premi, que es concedirà a una obra inèdita en llengua catalana sobre pensament filosòfic contemporani, acaba el dia 29 d'abril de 1994.

Totes les bases d'aquestes convocatòries es poden recollir a les oficines de la Fundació Jaume Bofill.

recerques en curs

OPINIÓ PÚBLICA

La Fundació Jaume Bofill empenirà durant l'any 1993 l'anàlisi de l'opinió pública com a fenomen social. Es tracta d'analitzar com es construeix una opinió pública favorable o desfavorable respecte a un esdeveniment social o polític, a partir de l'examen de la premsa. Un primer projecte, que consisteix en l'anàlisi de diversos fets rellevants tractats per la premsa durant els darrers 10 anys, ha estat encarregat al sociòleg Salvador Cardús.

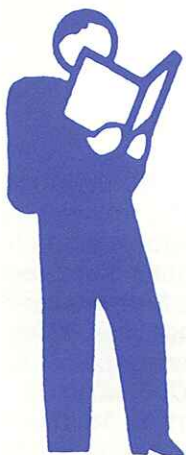
IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA

La Fundació posarà en marxa també durant l'any 1993 uns estudis sobre l'estat dels diversos programes d'immersió a Catalunya, País Valencià, les Illes i Catalunya Nord. Aquesta recerca, coordinada per Josep Maria Artigal, també permetrà experimentar una graella d'anàlisi que servirà de base per a l'estudi dels diversos programes d'immersió existents a Europa en vistes a la creació d'un Institut Europeu d'Immersion Lingüística.

L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA A CATALUNYA

Es tracta d'un estudi sobre el model d'organització territorial que la superposició d'administracions ha generat i les possibles disfuncions, concurrències, deseconomies, etc., que això està creant. S'estudiaran els costos polítics i els econòmic-financers d'aquesta superposició i d'una manera concreta el paper i les funcions que han desenvolupat durant els últims temps els Consells Comarcals. El treball està encarregat a un equip compost per Isabel Rueda, Oriol Nel·lo i Xavier Sancliments.

publicacions

COL·LECCIÓ DOSSIERS

En aquesta col·lecció s'ha publicat recentment el llibre d'Esther Barbé i Rafael Grasa titulat *La Comunitat Europea i la nova Europa*. Aquest llibre es va presentar al Col·legi de Periodistes el dia 23 d'octubre amb la presència dels autors i de l'ex-Ministre d'Afers Estrangers del govern espanyol, Fernando Morán. També es va presentar el dia 18 de novembre a la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

COL·LECCIÓ ESTAT DE LA QÜESTIÓ

A part dels dos volums ja publicats (*El fracàs escolar* i *Innovació tecnològica i mà d'obra*) la Fundació publicarà a primers de 1993 el volum *La immigració estrangera a Catalunya*, realitzat per Jordi Pascual, on es tracta de recollir i sintetitzar els resultats i els mètodes de les recerques realitzades sobre la immigració estrangera a Catalunya.

COL·LECCIÓ POLÍTIQUES

Ja han sortit publicats el volum 1 *Els estrangers Espanya* de Marc Carrillo, Héctor García Morago, Josep Maria Manté i Jordi Pascual, el volum 2 *La llengua als Països Catalans* d'Isidor Mari, Jordi Ginebra, Toni Mollà i altres, i el volum 3 *La llibertat individual i els seus límits* de Xavier Arbós i Josep Maria Castella.

FORA DE COL·LECCIÓ

En col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat Catalana d'Estiu, la Fundació Jaume Bofill ha publicat el fulletó *Els Països Catalans en xifres* que aplega dades —sobre població, treball, sanitat, ensenyament, renda i consum, finances, turisme, transports i comunicacions, comerç exterior, eleccions, llengua i mitjans de comunicació— del conjunt dels Països Catalans.

serveis

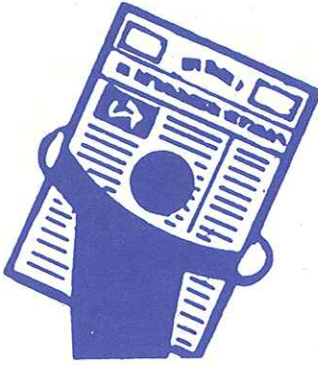
CESSIÓ DE DOCUMENTACIÓ

La Fundació ha cedit la documentació acumulada al llarg de quatre anys per a la realització de l'estudi sobre el sindicalisme a Espanya. Aquesta documentació, que aplega publicacions periòdiques, entrevistes als líders i informes d'empresa, ha quedat dipositada a la Fundació Utopia d'Estudis Socials del Baix Llobregat (Parc de Can Mercader, Carretera de l'Hospitalet s/n, Cornellà de Llobregat).

DEPARTAMENT D'ESTUDIS

El Departament d'Estudis de la Fundació, amb la dedicació dels sociòlegs Raimon Bonal i Joan Costa, té en curs de realització els següents informes: Estudi de la disminució psíquica de nois i noies poc atesos per la societat i per les administracions públiques (a requeriment de l'Associació Ginesta). Estudi de Sant Miquel de Fluvià per tal de disposar d'una visió global que permeti un diagnòstic sobre la seva realitat social i es pugui emprendre una intervenció adequada en el camp dels serveis socials (a requeriment de l'Ajuntament). Anàlisi de la situació dels joves de la branca Pioners/Caravel·les de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya (14-16 anys); es tracta d'estudiar les preocupacions i interessos dels nois i noies d'aquesta etapa per tal de reorientar el mètode pedagògic (a requeriment de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya). Estudi de les dificultats per tenir un habitatge digne, tant urbà com rural, a partir de les demandes recollides a Caritas de Vic com a conseqüència d'una situació social precària (a requeriment de Caritas de la Diòcesi de Vic).

notícies

ÍNDEX D'ESTUDIS SOCIALS

La fundació ha publicat anualment aquest Índex des de l'any 1973, el qual ressenya les tesis de

doctorat en ciències socials presentades a les universitats dels Països Catalans. El corresponent al 1989 va ser publicat per la revista *Papers* però, a partir del 1990, serà publicat pel Departament d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona.

CONSELL EUROPEU DE FUNDACIONS

El Consell Europeu de Fundacions ha celebrat una sessió plenària els dies 7, 8 i 9 de novembre passat a Bonn. Les nostres fundacions segueixen els treballs dels seminaris titulats *Cultures europees, altres cultures* i *Joventut, educació i formació*. Cal dir també que la Fundació La Caixa s'ha inscrit com a membre de ple dret al Consell i que la Coordinadora Catalana de Fundacions ha entrat a formar part de la xarxa d'associacions de fundacions que s'està establint a nivell europeu.

NOTÍCIES DE LA FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

Congrés sobre Tecnologia Educativa 22-24 de novembre de 1993

Tema: *Els nous entorns tecnològics al servei de l'ensenyant*. Se sol·licita la presentació de comunicacions i articles sobre cada un dels blocs temàtics següents: Societat i llar; Centre educatiu (material i administració); Centre educatiu (procés docent); Àmbits escolars (aula, laboratori, gimnàs, taller, etc.); Alumnes amb problemes especials (disminuïts físics i psíquics, immigrants, etc.); Informació/documentació; Formació dels ensenyants; Ensenyament a distància.

Convocatòria d'ajuts

Fins el 15 d'abril de 1993 hi ha una segona oportunitat de presentar projectes d'actuació sobre:

Acolliment i formació de treballadors estrangers i minories ètniques.

Intercanvi i cooperació d'entitats infantils i juvenils en el marc dels Països Catalans.

Informació: tel. (93) 458.30.04

activitats

DEBATS DE L'AULA PROVENÇA

Les Fundacions Serveis de Cultura Popular, Jaume Bofill i Estudi i Cooperació (ESICO) organitzaran, els mesos de febrer, abril, maig i novembre del 1993, uns debats sobre temes relacionats amb la *construcció europea*, amb les relacions entre *funció pública i la gestió privada*, amb la *formació i l'orientació professionals*, i amb les condicions per a una *millora del medi ambient*. Els temes concrets a tractar en aquests debats s'anunciaran un mes abans de la seva celebració.

EL DEBAT SOBRE EL FUTUR DE L'ESTAT

S'està avançant en la preparació d'aquest debat, ja anunciat al full informatiu del passat mes de juny. S'han recollit les opinions de 22 experts del país en els sis àmbits de treball: *Estat i cultura*, *Estat i economia*, *Estat i societat-participació política*, *Estat i ciència-desenvolupament tecnològic*, *Estat i dret*, i *Estat i defensa-seguretat internacional*. Aquestes opinions es publicaran com a materials previs a la celebració del debat, el qual tindrà lloc els dies 1, 2 i 3 d'Abril del 1993. Més endavant es donarà a conèixer la metodologia i el programa detallat del debat.

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS
FUNDACIÓ JAUME BOFILL
FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

efemèride menor, qüestions majors

La Fundació Serveis de Cultura Poular (SCP) acaba de fer quinze anys. Balanços d'aniversari, recomptes d'ocasió... no haurien d'estalviar-nos la cerca de respostes adequades -ergo canvians?- als interrogants de sempre: quins serveis?, quina cultura?, quin poble? La constatació del passat ha de qüestionar el present si vol obrir camins al futur.

Les entitats que treballen en els àmbits socio-educatius i de dinamització cultural es mouen, normalment, en una significativa precarietat de recursos. Malgrat això, es constata que, la majoria de vegades, no és aquesta la mancança

assessorar per promoure

prioritària. Hi ha d'altres temes, com ara el projecte d'intervenció educativa, la formació de responsables o la gestió, que tenen major incidència en el funcionament i la consolidació de les associacions i els grups. Aquesta reflexió ha conduït la fundació SCP a cercar nous mètodes de suport a les associacions, entre ells obrir una línia d'assessorament.

L'assessorament que s'ofereix és específic per a cada entitat, en funció de les seves característiques, el moment en què es troba i les seves prioritats. L'assumeixen especialistes en les diverses matèries a treballar, els quals parteixen, però, d'una visió global de l'associació i de la tasca que desenvolupa. S'apuntala en uns mateixos valors, els de l'associacionisme. Reforça i potencia el propi servei dels qui fan l'assessorament, ja que els permet conèixer d'altres experiències i camps de treball, donar-se a conèixer i rebre encàrrecs. Consisteix, en resum, a posar en contacte entitats que necessiten assessorament amb d'altres que tenen capacitat tècnica, recursos i disponibilitat per oferir-lo.

dinamització cultural

Convocatòries d'ajuts • El dia 15 d'abril acaba el segon termini per a presentar projectes relacionats amb els temes de les dues convocatòries d'enguany.

• *Acolliment i formació de treballadors estrangers i minories ètniques.* Al primer termini s'hi van presentar onze propostes, de les quals se'n van seleccionar set.

• *Intercanvi i cooperació d'entitats infantils i juvenils en el marc dels Països Catalans.* Per realitzar projectes relacionats amb aquest tema van arribar quatre propostes, tres de les quals rebran suport.

Sensibilització i educació musical • L'acció en aquest camp està centrada des d'inici del curs en dues activitats:

— Disseny i experimentació d'un programa de motivació i activitats musicals per a infants i joves de casals i centres oberts. Fet amb la col·laboració del Secretariat de Corals Infantils de Catalunya, té molt en compte el perfil dels participants i el seu entorn social i familiar.

— Realització d'audicions per a donar a conèixer les possibilitats educatives de la música i cançó modernes. Van adreçades a educadors del lleure i pretenen oferir-los elements de coneixement i reflexió que els facin aproximar a l'entorn quotidià dels joves.

Fons de documentació europea • SCP ha cedit al SIPAJ el recull d'informació sobre programes i contactes europeus creat els darrers anys. Creiem que l'acord entre les dues entitats en facilitarà el manteniment, l'accés i la rendabilitat social. (Tel. de SIPAJ (93) 317 18 92).

Gatehouse a Barcelona • Unes setanta persones provinents de vint-i-dues escoles d'adults i associacions han participat en aquest Taller d'escriptura i edició organitzat pel Grup Gama.

Es tractava de conèixer i debatre l'experiència de Gatehouse (Anglaterra), un projecte de publicacions comunitàries que editen escrits provinents dels barris i de l'educació bàsica. El Grup Gama vol tirar endavant un projecte semblant al nostre país.

(Per a més informació: tel. (93) 311 17 59 E.A. La Trinitat)

Estimo la Terra • Aquest és el nom del programa pedagògic elaborat pel Movibaix per apropar els infants i joves a la natura. S'aplicarà a diverses entitats del moviment i també pot ser molt útil a d'altres col·lectius educatius. Per facilitar-ne la seva difusió SCP ha acordat fer una aportació que redueixi el cost d'adquisició dels materials.

(Per a més informació: Movibaix, tel. 666 63 54)

estudis i projectes

Senderi • Després d'elaborar, durant 1992, nou temes d'educació ètica (vg. secció Publicacions), la Fundació s'ha proposat de redactar-ne nou més durant 1993. Aquests temes seran: discrimina-

ció, ciutadania i democràcia, conflictes bèl·lics, publicitat, objecció de consciència-desobediència civil, treball, el fet religiós, multiculturalisme-xenofòbia i dispoem de la vida.

vídeo educatiu

Noves Produccions

Les fronteres i el temps • Consta de tres capítols: 1. Límits i fronteres. 2. Fronteres, nacions i estats. 3. La frontera, barrera o pont?

Seguint les passes d'Arlequí • És una aproximació suggeridora al món del teatre: l'actor, la seva formació, l'escenari, l'ambientació, la il·luminació, etc. És una producció de TVE a Catalunya.

Miquel Martí i Pol • Forma part de la sèrie Premis d'Honor de les Lletres Catalanes, II, que inclou tres vídeos més, dedicats a Pau Vila, Josep Vicenç Foix i Manuel de Pedrolo. És una col·laboració amb Òmnium Cultural.

Com es fa, II • Dotze programes, de durades compreses entre 2 i 4 minuts, cadascun dels quals ens mostra diversos moments del procés seguit en l'elaboració i/o la transformació de determinats productes. Està destinada principalment al primer cicle de l'ensenyament primari.

Resultats dels Concursos

IX Concurs d'Idees i Tractament en Vídeo de Temes Educatius i Didàctics • De les 31 propostes presentades, van ser premiades: *Evolució i influència de la impremta a Catalunya*, de Pau de Llobet i Masachs; *Guia d'urbanitat*, de Josep Ferrer Talime; *Drop? Plot!* (una idea sobre la comunicació audiovisual de sensacions de tota mena), de Josep Lluís Rovira Machordom.

V Concurs de Videogrames per a fer a l'Escola • Propostes premiades: *L'adob de la pell*, Maristes d'Igualada; *Els aliments en la publicitat*, I.B. Margarida Xirgu de l'Hospitalet de Llobregat; *El plànol d'Aqualata*, Maristes d'Igualada; *Revangelium*, SÚNION, I.C.C. de Barcelona; *Com ens divertim!*, C.R.P. de Badalona.

Propostes presentades: 15

Barcelona, 22-24 de novembre de 1993

Organitzat per la Fundació Serveis de Cultura Popular, amb la col·laboració de la Fundació "la Caixa" i el Pla de Formació Permanent del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

El tema del Congrés ha estat triat per adaptar-se a les necessitats dels ensenyants en actiu, els altres professionals del procés educatiu i els estudiants que es preparen per exercir la docència. Es vol proporcionar una informació pràctica sobre els mitjans disponibles ara i avui i mostrar com poden ajudar els ensenyants a acomplir la seva tasca amb més eficàcia.

CONFERÈNCIES PLENÀRIES:

«Ensenyar a l'època de la revolució comunicativa»

Monsieur HENRI DIEUZEIDE, UNESCO i Ministeri d'Educació, França;

«La integració dels nous entorns tecnològics a l'ensenyament»

Senyor FERRAN RUIZ, Programa d'Informàtica Educativa, Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

«El millor mitjà per a la millor docència»

Señor JOSÉ ANTONIO MINGOLARRA, Universitat del País Basc.

BLOCS TEMÀTICS:

- Societat i llar
- Centre educatiu (material i gestió)
- Centre educatiu (docència i aprenentatge, primària)
- Centre educatiu (docència i aprenentatge, secundària)
- Alumnes amb dificultats especials d'aprenentatge
- Informació i documentació
- Formació dels ensenyants
- Ensenyament a distància

Hi haurà traducció simultània en quatre llengües: català, castellà, anglès i francès.

INFORMACIÓ Congrés del CIME
C/ Provença, 324, 3r · 08037 Barcelona
Tel. (93) 458 3004 · Fax (93) 458 8710

ESCRIVIU EN MAJÚSCULES

- Desitjo rebre el full d'inscripció (termini: 29 d'octubre de 1993)
- Desitjo presentar una comunicació (termini: 5 de maig de 1993)

Nom _____
Cognoms _____
Adreça _____
Codi postal _____ Població _____
Telèfon professional _____
Telèfon particular _____
Fax _____

Preu d'inscripció: 10.000 pts.
(Associats del CIME: 2.000 pts.)

Col·lecció sobre Formació Professional • L'ICE de la Universitat de Barcelona, l'Editorial Horsori i la fundació SCP han arribat a un acord per llançar una col·lecció de llibres sobre Formació Professional. Fins ara no existeix en català cap col·lecció d'aquesta mena. El primer volum que apareixerà serà l'estudi promogut per la fundació SCP sobre «Les pràctiques en l'empresa des dels centres de formació professional».

estudis i projectes

Cultura i situació dels gitanos de Catalunya • Dintre del projecte d'elaboració de monografies sobre minories ètniques i culturals de Catalunya, SCP ha encarregat a la professora Teresa San Román, de la UAB, la confecció d'un llibre de divulgació sobre l'origen, els costums, les creences i la situació de la població gitana a Catalunya.

Cinema infantil en català • S'ha estrenat a Barcelona una nova pel·lícula infantil que porta per títol «La glòria del meu pare». En imatges reals es presenten els records d'infància de l'escriptor i cineasta francès Marcel Pagnol transcorreguts a Marsella i als turons de Provença. La Fundació ha donat suport a l'adquisició i doblatge d'aquest nou film.

noves publicacions

• Senderi.

Quaderns d'educació ètica. Han aparegut els sis primers opuscles, en versió per a l'educand, d'aquesta col·lecció destinada als centres docents i associatius juvenils. Tracten dels temes següents: Oci, Mitjans de Comunicació, Civisme a l'Esport, Sexisme, Aplicacions de la Ciència i la Tecnologia i Consumisme. També han estat publicats dos manuals per a l'educador cada un dels quals correspon a tres temes. La col·lecció, editada per Eumo Editorial i distribuïda per Torrens-Casals, és una iniciativa realitzada des de la Fundació Serveis de Cultura Popular. Abans de l'estiu apareixeran tres temes més amb el corresponent llibre de l'educador: Nord-Sud, Quart Món i Amistat.

• Col·lecció Vídeo i Educació

14. *L'art electrònic a l'escola*, Josep Ibáñez, Barcelona 1992, 100 pàgs. Proposa una sèrie d'experiències i suggeriments en relació a l'ús creatiu del vídeo i la informàtica a l'escola.

15. *Integració curricular dels Audiovisuais*, Jordi Casademont i Joan Josep Masegosa, Barcelona 1992, 58 pàgs. Presenta el treball integrador dels audiovisuals que l'escola SUNION ha dut a terme des de fa anys amb resultats satisfactoris.

• Col·lecció Taleia

28. *Escola d'acció especial F. Garcia Lorca*. Barcelona 1992, 31 pàg. Experiència desenvolupada al barri de St. Roc de Badalona per acollir nens i nenes no escolaritzats.

29. *Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya*. Barcelona 1992, 42 pàg. Experiència educativa d'un dels moviments més antics i arrelats al nostre país.

30. *Fundació Sant Pere Claver*. Barcelona 1992, 37 pàg. Acolliment i coordinació d'entitats i serveis d'atenció a les necessitats dels més febles i marginats.

31. *Col·lectiu de Cultura Popular de Sant Vicenç dels Horts*. Barcelona 1993, 28 pàg. Formació, informació i suport, sobretot a la gent jove de Sant Vicenç.

32. *Can Ensenya S.A.L.* Barcelona 1993, 32 pàg. Empresa d'economia

social, per a la promoció i creació de llocs de treball estables per a minusvàlids.

33. *Centre Esclat-Bellvitge*. Barcelona 1993, 24 pàg. Entitat que promou diversos projectes socio-educatius per a infants i joves de Bellvitge (l'Hospitalet). Atenció especial a col·lectius d'inadaptats i a la població de risc.

• **Fundació Serveis de Cultura Popular: Memòria 1992**. Barcelona 1993, 52 pàgs. Relació resumida de totes les activitats dutes a terme per la Fundació durant el darrer any i dels recursos que s'hi han destinat. Aquesta publicació serà enviada gratuïtament a qui ho sol·liciti a la secretaria de SCP.

Oferta especial de publicacions

En ocasió de la festa de Sant Jordi i en atenció als lectors d'aquest Full Informatiu, la Fundació ofereix la possibilitat d'obtenir durant el mes d'abril els títols de la col·lecció Cultura Popular -vg. catàleg adjunt- amb els descomptes següents: comandes per un import superior a 5.000 ptes. PVP: 25%; comandes inferiors a aquesta quantitat: 15%. Podeu utilitzar la tarja de comanda adjunta.

notícies de la fundació jaume bofill

Convocatòria d'Ajuts a la Recerca «l'Europa dels 90».

La Fundació Jaume Bofill concedirà ajuts a la recerca per a treballs que analitzin les característiques i la problemàtica de la unió en els aspectes socio-laborals, culturals i político-institucionals.

Dotació màxima: 1000.000.- de ptes. per ajut. El treball s'haurà de realitzar en el període que va d'octubre 1993 a setembre 1994.

Els candidats podran presentar la documentació fins al 14 de juny de 1993.

Fundació Jaume Bofill. Provença 324, 08037 Barcelona. Tel. 458 87 00

debats de l'aula provença

Unió europea, cultura i cultures a Europa • Aquest fou el tema del 17è. dels Debats de l'Aula Provença, que fa ja quatre anys que organitzen les fundacions Estudi i Cooperació, Jaume Bofill i Serveis de Cultura Popular. El ponent fou el sociolingüista Lluís Vicent Aracil. Després de situar històricament els orígens del projecte de la Comunitat Europea en la immediata postguerra mundial, amb la intenció positiva d'evitar per sempre més una altra guerra, denuncià els errors que han marcat la seva configuració i el seu procés: basar la unió en les superestructures econòmiques, dir-ne «comunitat» en lloc de «associació», posar la competitivitat i l'eficiència com a valors últims, tot menystenint valors superiors, els únics realment integradors. Finalment, es referí a la qüestió de les llengües a Europa.

El debat vinent serà el 29 d'abril i versarà sobre temàtica mediam-biental. Ponent: Manuel Ludevid (UPF).

Nota: Si teniu interès a rebre aquest Full Informatiu, que és gratuït, només cal que ho sol·liciteu a la secretaria de la Fundació (tel. (93) 458 30 04).